

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויזנפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ירושלים עיה"ק תר"ת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר שופטים לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"זביערת הרע מקרבך"** (דברים יז, ז).

אמר החכם מכל אדם (משלי כ, ט) מי יאמר ויכיתי ליבי, טהרתי מחטאתי. ולא מיבעי על העבר, מי יוכל לומר כן, הלא כל אחד עם קופת השרצים שלו, וכל אחד סוחב את הפעקאלע שלו, אלא אפילו בהווה אחרי הרבה שנות תשובה ועבודת ה', אפילו כשהיצר לא בוער. במיוחד, מי יוכל להתפאר שאינו נכשל

על דא ועל דא. מי יוכל לומר שמכון בכל הברכות והתפילות מרישא עד גמירא? מי יוכל לומר שלומד תורתנו הקדושה בהתמדה, ואין בו עון ביטול תורה? מי יוכל לומר שלא נכשל בדברים בטלים? מי יוכל לומר שלא נכשל בשום איסור מהאיסורים התלויים בדיבור? כגון רכילות, לשון הרע ומוציא שם רע, שקרים קטנים ושינוי דיבור, הונאת אשתו בניו ובנותיו וחביריו, הלבנת פנים ומתכבד בקלון חבירו, חנופה, דיבור חול בשבת ויו"ט, תוכחה וביקורת לא בונה אלא להיפך. שבחים על גוים ורשעים. (שתיקה כשצריך למחות על פגיעת כבוד ה', ותורתו הקדושה, ורבו וכו'). דיבורים של ניבול פה ואבזירייהו, דיבור גאון, עצות לא הגונות, מגלה סודות חבירו, נכנס לתוך דברי חבירו, אפילו באמצע לימוד התורה, מוסר דין חבירו לשמים, ליצנות ואבזירייהו, מכנה שם לחבירו, מלבין פני חבירו ברבים וביחיד וכו' וכו'. ויש שנכשלים בקלות, חולק על רבו, הטחת דברים כלפי שמיא, נדרים, דיבור פוגעני, מחלוקת ומריבות, פתחון פה לטשן, שיחה עם נשים, מוסר דין לשמים, ז' דברים שבגולם, דיבור בלי מחשבה ובדיקת כנותו, דלטוריא וקיסרוג על עם ישראל, מפסיק באמצע לימודו, מכנה שם לחבירו, חושד בכשרים, אומר לחבירו לך ושוב, גניבת דעת, משבח השקפות עקומות. מי יוכל לומר שהוא נקי ממידות רעות? כגון קנאה וחוסר פירגון, שנאה, גאון ויהורא, בפה ובלב, וגם במעשה, עצלות הנמצאת כל יום בכל תחום מתחומי החיים וקיום התורה והמצוות, וכמה שאדם ממגר אותה, עדיין היא נמצאת (חפז ותמצא), חוסר יראת שמים, חוסר אהבת ה' ואהבת ישראל, אהבת הכבוד והשררה, אהבת בצע, שנאת צדיקים ותלמידי חכמים ולומדי תורה, חוסר בטחון בה', זילזול בכללי הבריאות, שופט את הבריות ולא דן אותם לכף

ומתבקש, חציפות ועזות פנים, חוסר איכפתיות על חורבן בית המקדש וכל המשתמע מכך, חוסר ציפיה לישועה הכללית, ואף הפרטית, חילול ה' הנוראי, התנהגות לא של בן תורה, דיבורים ומעשים בלי יישוב הדעת, חוסר חינוך הבנים והבנות, חינוך פגום ולקוי ומוזיק, חוסר דרך ארץ, ייאוש וחוסר אמונה ובטחון, חוסר יושר, התפתות ליצר הרע באין סוף נושאים וענינים, קמצנות שלא במקום, ופזרנות שלא במקום, לב לא טהור, ומוח לא טהור ואף פגום, אהבת ורדיפת המותרות, חיפוש מומים בוולת, לא מוחל כשצריך למחול, לא הגון במסחר ובעניני ממונות, חוסר נימוס, אהבת הניצחון ולא

מודה על האמת, עקשן כשלא צריך ואף כשאסור, נמשך לעצבות שהוא נשיכת הנחש, לא עובד את ה' בשמחה ובטוב לבב, לא שמח על אינסוף דברים שיש לשמוח ולהודות לה'. פולש לתחום חבירו, חופש ובודק למצוא מומים בחבירו, עיסוק יתר בפרכסה, ופרנסה לא חלקה, בכשרות הממון, בשמירת העיניים, צניעות וכו' וכו', לא מצטער עם הציבור, מתנהג בחוסר צניעות וביזיון צניעות, מצער בעלי חיים, הדיוט קופץ בראש, לא מכבד מספיק ומזלזל במועדות, וכן בבריות, גזול שינה, בעל תאוה, לא מכיר תודה וכפוי טובה, וכן מזלזל פה ושם בדיקוק ההלכה, ואם ישים לב, יראה שמזלזל ולא מקפיד מספיק בהרבה דברים. ועל כל הנ"ל ועוד יותר נאמר **"זביערת הרע מקרבך"**, כפשוטו הרע שבך ובתוכך. ויהי רצון שנשאף לשלימות בברכת התורה וכמו"ם

שמעון יוסף הכהן ויזנפלד תיקון הכללי

שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו. (ואהב אותו). געוואלד! לכאורה בכ"מ מעלת עבודת אהבה היא גדולה מעבודת העבד, והנה משה רבינו מכונה בכל מקום "עבד", וכאן הפסוק שיבח באופן נפלא את אהרן, ובכל זאת משה הוא משה, גדול מאהרן ומכולם, והקדימו לאהרן, ללמדך כמה נפלאה מעלת עבד ה'. ובודאי מרע"ה שרת מתוך אהבת ה', ובכל זאת הבסיס הי' עבדות, אשרי לו.

שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו. אע"פ שגם את משה רבינו בחר כנודע, בכל זאת ההדגשה היא אצל אהרן, שאהרן לא נבחר ע"י משה רבינו גרידא כדרך העולם שמי שיש לו תפקיד ומשרה רמה מכניס את כל קרוביו לתפקידיהם, לא כן הדבר, כי אהרן לא נבחר ע"י משה אחיו כי אם

פרשת שופטים

הפדיון

בְּעֵינֵי סֹגֶלֶת הַפְּדִיּוֹן, מְעוֹת הֵם בְּחִינַת דִּינֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וְאֵת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" וְהָ מְמוֹנֵנוּ שֶׁל אָדָם שֶׁמְעַמְדוֹ עַל רַגְלָיו, (פְּסָחִים קי"ט). נִמְצָא הַמְעוֹת הֵם בְּחִינַת רַגְלָיו, וְהָ בְּחִינַת (שְׁעֵי מ"א): "צִדְקָה יִקְרָאֶהוּ לְרַגְלָיו", וְצִדְקָה מְלֻבָּטָא קְרִישָׁא. וּמְלֻבָּטָא הוּא בְּחִינַת דִּינֵינוּ, כִּי דִינָא דְמְלֻבָּטָא דִּינָא. וְעַל כֵּן מְעוֹת הֵם בְּחִינַת דִּינֵינוּ. וְצִדְקָה לְהַמְתִּיק הַדִּינֵינוּ בְּשִׂרְשָׁן, וְשִׂרְשָׁן הַדִּינֵינוּ כְּבִינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלֵי ח): "אֲנִי בִינָה לִי בְנוּרָה". וְעַל כֵּן עַל־יְדֵי שְׂמִינִיחֵי הַיָּדִים עַל הַמְעוֹת נִמְתְּקֵינוּ הַדִּינֵינוּ, כִּי יֵשׁ בְּבִינָה שְׁלֹשׁ יָדַיִם, הֵינּוּ שְׁנֵי שָׁם שְׁנֵי יָדַיִם יָד הַגְּדוּלָּה וְיָד הַחֲזָקָה, וּבְקִלּוֹת הַיָּדַיִם הוּא יָד הַרְמָה וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׂפָא הַמְעוֹת שְׂהוּא הַדִּינֵינוּ לְהַדְרִים שְׁהֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ יָדַיִם שְׂכַבְבִינָה, נִמְתְּקֵינוּ הַדִּינֵינוּ בְּשִׂרְשָׁן, כִּי שִׂרְשָׁן הוּא בִינָה שְׁשָׁם הַשְּׁלֹשׁ יָדַיִם הַנִּל, וְצִדְקָה לְהַמְתִּיק הַדִּינֵינוּ שְׂפָא הַעוֹלָם הַעֲשִׂיָה עַל־יְדֵי הַשְּׁלֹשָׁה יָדַיִם שְׁשָׁם כָּבֵל עוֹלָם וְעוֹלָם מִהַשְּׁלֹשָׁה עוֹלָמוֹת שְׂמִעְלָה מִזֶּה הַעוֹלָם הַעֲשִׂיָה, הֵינּוּ אֲצִילוֹת פְּרִיָאָה יְצִירָה, וּבְשִׂמְתִּיק הַדִּינֵינוּ שֶׁל עוֹלָם הַעֲשִׂיָה בְּשִׂרְשָׁן יָדַיִם שְׂבִיִצִירָה, נִמְתְּקֵנוּ עַל־יְדֵי שָׁם שֶׁל מ"ב אב"ג וכו'. כִּי מ"ב גְּנִימְמִרְיָא שְׁלֹשׁ פְּעָמִים יָד. וּבְעוֹלָם הַפְּרִיָאָה נִמְתְּקֵנוּ עַל־יְדֵי שָׁם אֲקִי"ק וְשָׁם יִק"ו שְׂשִׁנִיָהֶם גַּם כֵּן גְּנִימְמִרְיָא מ"ב שְׁלֹשׁ פְּעָמִים יָד. וְלִמְעַלָּה בְּעוֹלָם הַאֲצִילוֹת נִמְתְּקֵנוּ עַל יְדֵי מ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל שָׁם מ"ה הֵינּוּ פְּשׁוּט וּמְלוּי וּמְלוּי דְמְלוּי שְׂפָאֵם יָחַד הֵם מ"ב אוֹתִיּוֹת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים יָד. וְצִדְקָה לְרִאּוֹת שְׁלֹשָׁה יָהִיָה קְמָצֵן שְׁלֹשָׁה יִשְׂאָר אֲצִלוֹ דִּינֵינוּ, וְלוֹחַ צִדְקָה חֲכָמָה יִתְרָה, לְדַעַת כְּמָה זֶה צִדְקָה לְהָן, שְׁלֹשָׁה יִשְׂאָר אֲצִלוֹ דִּינֵינוּ. (ליקו"מ קפ)

ע"י השי"ת בעצמו. (ובהנ"ל טעה קורח בחשדו את משה רבינו, כנודע). זכות, חוסר מידת ההסתפקות, ומתאוה למותרות ואף לדברים לא מותרים, הרהורים אסורים, ומבטים והסתכלות אסורה, חוסר התנצלות כשצריך

לע"נ הכיבה בת תמו ע"ה * לע"נ לפורטונה בת מזל ע"ה

מדרש

זה שאמר הפתוב (משלי ו, ח): לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם אשר אין לה קצין שטר ומשל תכין בקיץ לחמה אגרה בקציר מאכלה, מה ראה שלמה ללמד לעצל מן הנמלה, רבנן אמרי הנמלה היא שלשה בתים יש לה, ואינה בונקת בעליון מפני הדלף, ולא בתחתון מפני הטינה, אלא באמצעי, ואינה חיה אלא ששה חדשים, למה שמי שאין לו גידים ועצמות אינה חיה אלא ששה חדשים, וכל מאכלה אינה אלא חטה ומקצה, והיא הולכת ומכנסת בקיץ כל מה שמוצאה, חשין ושעורין ועדשים.

אמר רבי תנחומא וכל חיה אינה אלא חטה ומקצה, והיא בונקת את אלו, ולמה היא עושה כן, שאמרה שמי אגור עלי הקדוש ברוך הוא חיים ויהיה לי מוכן לאכל.

אמר רבי שמעון בן יוחאי מעשה היה ומצאו בבור שלה שלש מאות כור, מה שמכנסת מן הקיץ לחרף, לפיכך אמר שלמה לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם, אף אתם התקינו לכם מצוות מן העולם הזה לעולם הבא. ומהו ראה דרכיה וחכם, רבנן אמרי ראה דרך ארץ שיש בה שבורחת מן הגול.

אמר רבי שמעון בן חלפתא מעשה בנמלה אחת שהפילה חטה אחת, והיו כלן באות ומריחות בה, ולא הייתה אחת מהן נוטלת אותה, באה אותה שהייתה שלה ונטלה אותה, ראה חכמה שיש בה. וכל השבח הזה שיש בה שלא למדה מבריה, ולא שופט ולא שוטר יש לה, שנאמר: אשר אין לה קצין שטר ומשל, אתם שמניתי לכם שופטים ושוטרים על אחת כמה וכמה שתשמעו להן, הוי שפטים ושטרים תקון לך בכל שעריך.

(דברים רבה ה, ב)

צדק צדק תרדף

תקון המלכות תלוי בשלום, בבחינת שלומה של מלכות וכו'. ואלו הבעלי-דינים שלא התנהגו בישר בחק המלכות עד שגעשה ריב ודין ביניהם, נמצא שהמלכות נפל אצלם, ועל-כן מצותם שיגשו אל המשפט לפני הדינים, והם מעלין פגם המלכות מביניהם ועושין שלום ופוסקים הדין. ועל-כן צריכין בכל פעם לחקר הדין בשכלם, כמאמר רבותינו ז"ל: הוי מתונים בדין, כדי להעלות המלכות אל השכל העליון שהוא בחינת אור הפנים, שמשם עקר חיותה. ועל-כן הורה ביותר על נשיאת פנים בדין, כדי שלא לפגם, חס ושלום, בבחינת אור הפנים הנ"ל. ועל-דין החיות שנמשך אל המלכות מבחינת אור הפנים על-דין תקון המשפט-אמת, על-דין זה נמשך חיות גם למטה, כי כלם מקבלים חיות על-דין המלכות דקדושה, כמבאר במקום אחר. וזה: "צדק צדק תרדף למען תחיה".

(אוצר היראה דין תורה אות ז)

סוד בונת אלול

בתחלה היצר הרע מחטיא את האדם על-ידי שקרו, שמטעה אותו בכמה מיני הטעאות, ואחר-כך כשכא על דעתו לשוב הוא מחליש דעתו ומכניס בלבו שפכר נסתלק השם יתברך ממנו, והוא רחוק כל-כך עד שפכר אי אפשר לו לשוב. ובאמת הוא להפוך, כי מלכותו בכל משלה, אפלו בעשר כתרין דמטאבותא, רחמנא לצלן, וכמו שכתוב: "השכן אתם בתוך טמאתם", ודרשו רבותינו ז"ל: אפלו כשהם טמאים שכינה ביניהם. וזה עקר דרך התשובה שעשה משה בארבעים יום האחרונים, מאילול עד יום-כפור, שהעקר הוא לידע שהשם יתברך עדין עם כל אחד ואחד, אפלו עם הגרוע שבגורעים, בבחינת "ואציעה שאול הנב". וכל זמן שהאדם חוזר זאת בדעתו ומכניס זאת בלבו באמת, שזה בחינת האזהרה "וידעת היום וכו' כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת", הינו בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנב", אזי בודאי יש לו תקנה גדולה כל ימי חייו לזכות לדרך התשובה באמת, כי זה עקר דרך התשובה בחדש אלול, שהוא בחינת "הגתן בים דרך וכו'", שזה סוד בונת אלול, כמובא בפגות. והפגה הפשוטה שיוצא מזה לכל בני-אדם הפשוטים הוא, לידע שאפלו בתוך מצלות-ים השופטים מאד על האדם כהמון גלי הים ממש, בחינת "ותשליכני מצולה בלבב ימים", אף-על-פי-כן גם שם יש דרך ונתיב תמיד לשוב אליו יתברך על-ידי בחינת "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנב", שזה סוד בונת אלול, בחינת הדרך הנ"ל שכל אדם יכול לזכות אליו תמיד בכל מקום שהוא, בפרט באילול, אם יאמין בזה באמת ובפשוטות.

(הלכות עדות, הלכה ה, אות ט)

אהובי בן אחותי חביבי וידידי הרבני מורנו הרב יצחק אייזיק גרו יאיר, הגה עתה אחר חצות לילה שלח ה' בדעתי לכתב לך, אמרתי לא אתעצל ואכתב לך תכף, ובאמת איני יודע מה אכתב לך, כי צר לי עליך בן אחותי, אשר גדלתיה, וכוננתי היה לגדל אותך לגדלה נצחית לזכותך לחיי עד, אשר אף לזה הייתה כל מגמתי מן היום אשר באת בצל קורתיה, ועתה איך נתרחת ממני כל כך, ואתה מרחק עצמך מיום אל יום, ומי יודע מה יולד יום, והנה זה סמוך בשבוע זאת שלחתי לבני שיהיה שלשה תפלות מחדש, פקח עיניך ולבך והבט בהם בעין האמת ובתמימות, ותוכל להבין אמת דרכיני, ואיך יעלה על הדעת שאצטרף לחזק אותך באמונה בענין עסקנו הקדוש והנורא והנשגב מאד, כאשר שמעתי מפיך בעצמך, שעקר המניעה שלא נסעת על ראש השנה הוא מחמת חסרון אמונה, היאמן כי יספר שאחרי כל הדבורים ששמעת מפי, ואחרי כל מה שראית בספריו הקדושים, ואחרי שפכר נתעוררת בעצמך כמה פעמים בכמה נקודות טובות בנעורייך, עדין תהיה פוסח על שני הסעפים חס ושלום, עתה בני ותלמידי, ישב דעתך היטב היטב, כי לא דבר ריק הוא ממך, כי הוא חייך, ואין הפנאי מספים להאריך ודי בהערה זאת, וזרו עצמך לבוא על שבת קדש בן-ימות, אולי אולי נוכל לדבר מנקדה שבלב באפן שאוכל לעורר מחדש, אף איך שיהיה בודאי יהיה לך לטובה אמתית ונצחית כל רגע ורגע שתהיה פה, וכל דבור ודבור שתשמע מאתנו, כי ה' אתנו, ולעורר לבבות בני ישראל להדריכם בדרך אשר דרכו בו אבותינו מעולם, כל עסק זה אין נמצא בעולם עתה כי אם אצלנו בעזרת השם יתברך אשר הוריש לנו אדוננו מורנו ורבנו הנורא והנשגב וזכר צדיק וקדוש לברכה, ואם האמת משלך ארצה עתה, ואסור לגלות דבורים כאלה למי שלבו חלוק מזה שלא יחלק יותר חס ושלום, אף אף על פי כן האמת הוא כן, כי האמת הוא אחד ושפת אמת תכון לעד, ושים לבך היטב לדברי, וישב דעתך היטב היטב, ואני את נפשי הצלתי לעורר עתה, ואתה הטוב בעיני עשה, ובעל הרחמים יוליכך בדרך הישר וישיבך בכל עת אל נקדת האמת לאמתו, למען לא תגע לריק וכו', חוס וחס עליך, ותלה על ידיך ורגליך להתאחו בכנפיו למען תהיה תקנה לאחריהך והיתה לשלל נפשך.

דברי דודך הכותב מלב ונפש המניעך לטובתך הנצחית לך ולזרעך ולזרעך לדורות עולם לנצח. נתן מברסלב.

לעילוי נשמת

תמונת אסתר ע"ה

גלב"ע מ"ז שבט

תנצבה.

נתן וצ'רנה בלאוואר ע"ה

ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

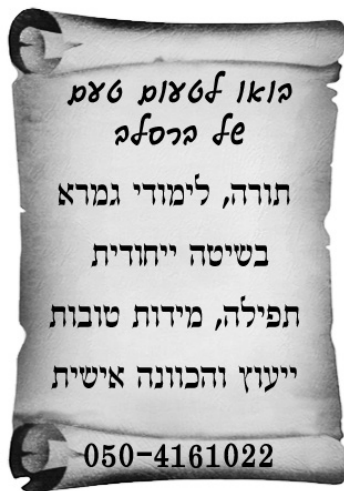
ימית בת אסתר

חזרה בתשובה שלמה

להצלחת

ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו

ברוחניות ובגשמיות

לעילוי נשמת

שמואל בן אברהם כהן ז"ל